نگاه سبز

مژگان جمشیدی

افزایش قاچاق اجزای بدن خرس در ایران

وقتی که انسانیت به پای بواسیر گرفتار می‌شود

اینکه زبان خرس برای درمان بواسیر، چربی خرس برای درمان بیماری‌های مفصلی و صفرا و گوشت و دیگر اجزای بدن خرس برای درمان انواع و اقسام مرض‌های انسانی کاربرد داشته باشد، غیرقابل قبول است! اما متاسفانه در سال‌های اخیر اخبار و گزارش‌های تاییدشده و گاه تاییدنشده‌ای از کشتن خرس‌های قهوه‌ای در ایران منتشر می‌شود که همگی آنها حکایت از قاچاق اجزای بدن این حیوان توسط افراد محلی به ویژه در استان‌های مازندران و گیلان و نیز استان‌های غربی دارد؛ حکایت تلخی که نه‌تنها نشان از وهم و خرافه در بین برخی از مردم است بلکه نشان از افت شدید اخلاق و انسانیت در برخی از لایه‌های جامعه است که به بهانه درمان بواسیر، به خود اجازه می‌دهند زبان از حلقوم یک ماده خرس و توله کوچکش بیرون کشند و متاسفانه این حقیقت دارد.

شش سال پیش که در روزنامه شرق کشته شدن یک خرس در استان گیلان به دست مردم ناآگاه را روایت کردم، به نقل از مدیر کل محیط زیست استان گیلان نوشتم که اخلاق و انسانیت در بین برخی از مردم در مواجهه با حیات وحش بسیار افت کرده و این یک زنگ خطر جدی است، اما هیچ‌کس این موضوع را جدی نگرفت. زمستان ۱۳۸۳ مردم محلی در یکی از روستاهای سیاهکل در مواجهه با خرسی که از گرسنگی و سرما به منطقه مسکونی پناهنده شده بود، حیوان را به طرز فجیعی از پا درآوردند و بعد هم گوشت آن را برای تهیه خوراک به خانه‌هایشان بردند. حیوان بیچاره با ضربات تبر کشته شد و وقتی ماموران محیط زیست به محل حادثه رسیدند تنها با پوست به‌جامانده از خرس مواجه شدند. در حالی که تا آن زمان همیشه تصور می‌شد آزمندی انسان برای کسب منافع اقتصادی حاصل از فروش پوست حیوانات است که آنها را به سمت کشتار حیات وحش می‌کشاند اما گویا مردم بیشتر نیازمند گوشت بودند تا پوست! و امروز بعد از گذشت شش سال و شنیدن اخبارهای پراکنده از این حقیقت تلخ، شاهد کشتار وسیع خرس‌ها در کشور برای قاچاق اجزای بدن این حیوان هستیم.

به راستی ما به کدام آیین اعتقاد داریم که برای تهیه گردنبند بر گردن زنان‌مان، خرس را با ضربات تبر بر سر و صورتش از پا درمی‌آوریم و بعد هم دستانش را از ناحیه مچ قطع می‌کنیم تا با ناخن‌هایش گردنبند و آویز درست کنیم؟ (واقعه کشتار خرس‌ها در استان گلستان در سال ۱۳۸۶)

ما به کدام آیین و به کدام اصول اخلاقی و انسانی پایبند هستیم که برای درمان دردهای مفصلی‌مان، همه‌روزه قاچاقچیان حیات وحش را به جنگل‌های کجور مازندران می‌فرستیم تا خرس شکار کنند و چربی خرس را خریداری کنیم؟ آن هم در شرایطی که هزار و یک رقم داروی گیاهی و شیمیایی برای درمان انواع درد و مرض‌های انسانی در همین کشور خودمان وجود دارد؟ و در تازه‌ترین تراژدی غمبار نیز شاهد پخش بلوتوث از کشتار غیرانسانی یک خرس قهوه‌ای به همراه توله‌اش در استان لرستان بودیم که قاچاقچیان عنوان کرده‌اند برای بیرون کشیدن زبان خرس و درمان بیماری بواسیر دست به چنین جنایتی زده‌اند.

بلوتوث این واقعه تلخ و خونبار دست به دست بین مردم چرخید تااینکه ماموران محیط زیست را بر آن داشت تا در مدت کمتر از ۲۰ روز متخلفان را شناسایی و دستگیر کنند. به گفته مدیر کل محیط زیست استان لرستان وقتی ماموران گارد محیط زیست برای دستگیری قاچاقچیان حیات وحش اقدام کردند، آنها اقدام به تیراندازی و درگیری مسلحانه با محیط‌بانان کردند که در نهایت سه نفر از قاچاقچیان و شکارچیان دستگیر و دو نفر دیگر که اسلحه برنو و ژ-۳ به همراه داشتند از مهلکه گریختند.

این واقعه در منطقه سفیدکوه خرم‌آباد رخ داد؛ منطقه‌ای که همین چند روز قبل درگیر آتش‌سوزی‌های وسیعی در سطح مراتع و جنگل‌هایش بود که این آتش‌سوزی‌های عمدی منجر به از بین رفتن زیستگاه حیات وحش و نابودی پوشش گیاهی در این منطقه شده است. محمدحسین بازگیر مدیرکل حفاظت محیط زیست استان لرستان درباره این پرونده به سبزپرس گفته خوشبختانه متخلف اصلی این

پرونده که سابقه‌دار است، در بین بازداشت‌شدگان است. به گفته وی «این فرد چند بار به جرم شکار غیرمجاز بازداشت شده و اسلحه او تاکنون سه بار ضبط شده است. اما هر بار پس از پرداخت جریمه، اسلحه به او بازگردانده شده و این متخلف مجدداً مرتکب تخلف و شکار غیرمجاز می‌شود.»

حال پرسش این است که اگر با شکارچیان و قاچاقچیان حیات وحش که بعضاً توسط گارد محیط زیست دستگیر و تحویل دستگاه قضایی می‌شوند، برخورد جدی و محکم قضایی صورت می‌گرفت آیا دیگر کسی به خود اجازه می‌داد تا بار دیگر دست به کشتار و قاچاق گونه‌های کمیاب جانوری و گیاهی کشورمان بزند؟ آیا از ما که نشسته بر روی دریایی از دارو و درمان و پزشک در کشورمان هستیم، بیرون کشیدن زبان خرس از حلقوم، برای درمان بواسیر امری پسندیده و اخلاقی و انسانی و قابل توجیه است؟ این کدام آیین و مسلک و انسانیتی است که اجازه می‌دهد اجزای بدن خرس را به وفور در سال‌های اخیر قاچاق کنیم و دست آخر نیز گوشت یک حیوان حرام گوشت را سر سفره زن و بچه‌مان ببریم؟ روی سخنم با آن مردمی است که با خرید اجزای بدن حیوانات و حتی گوشت آنها (حتی با وجود حرام بودن آن) آب به آسیاب شکارچیان و پول به جیب قاچاقچیان می‌ریزند بی‌آنکه بدانند آنچه از دست می‌دهند بخشی از گنجینه ژنتیکی و میراث طبیعی کشورمان است که مفت از دست می‌دهیم. بیایید به این بیندیشیم که اگر گوشت و پوست و صفرا و زبان و دیگر اجزای بدن خرس و پلنگ و... برای درمان بیماری‌ها و تهیه گردنبند و پالتو می‌تواند موثر باشد، قطعاً پوست و گوشت من و تو هم می‌تواند بحران غذا و پروتئین را در کشورهای فقیر حل کند اما آیا کشتن انسان‌ها برای خوراندن آن به دیگران امری انسانی است؟

بحران اضمحلال و فروپاشی اخلاق زیست‌محیطی در کشور را جدی بگیرید که فردا می‌تواند ریشه بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی و جرائم و قتل‌ها باشد.

خبر

دریاچه ارومیه در شرایط بحرانی

معاون امور عمرانی استانداری آذربایجان غربی اخیراً اعلام کرده دریاچه ارومیه در شرایط کنونی برای احیای مجدد و بازگشت به حالت قبلی نیازمند چهار تریلیون ریال اعتبار است اما اعتبار تخصیص‌یافته به این امر طی سال جاری ناچیز است.

جواد محمدی در نشست شورای هماهنگی ستاد مدیریت بحران آذربایجان غربی گفت: هر چند جهت‌گیری‌های خوبی در ستاد مدیریت بحران به وجود آمده است، اما برای احیای دریاچه ارومیه هنوز با کمبود شدید اعتبار روبه‌رو هستیم.

این خبر درحالی منتشر می‌شود که مدتی پیش وزارت نیرو از عزم جدی این وزارتخانه برای احیای این دریاچه خبر داده بود. ساخت بیش از ۴۰ سد در حوضه آبخیز دریاچه ارومیه، احداث بزرگراه از میان دریاچه، برداشت غیرمجاز آب توسط حفر چاه‌های غیرمجاز و خشکسالی‌های دهه اخیر در منطقه باعث کاهش شدید آب ورودی به دریاچه شده است. به همین دلیل با کاهش سطح آب دریاچه میزان شوری آب دریاچه به حد فوق اشباع رسیده است. در نتیجه اکنون بسیاری از ویژگی‌های زیستی آن با اختلال روبه‌رو شده است.

ناگفته‌های یک یوزپلنگ آسیایی

ای آدمیزاد...

بهمن نجفی*

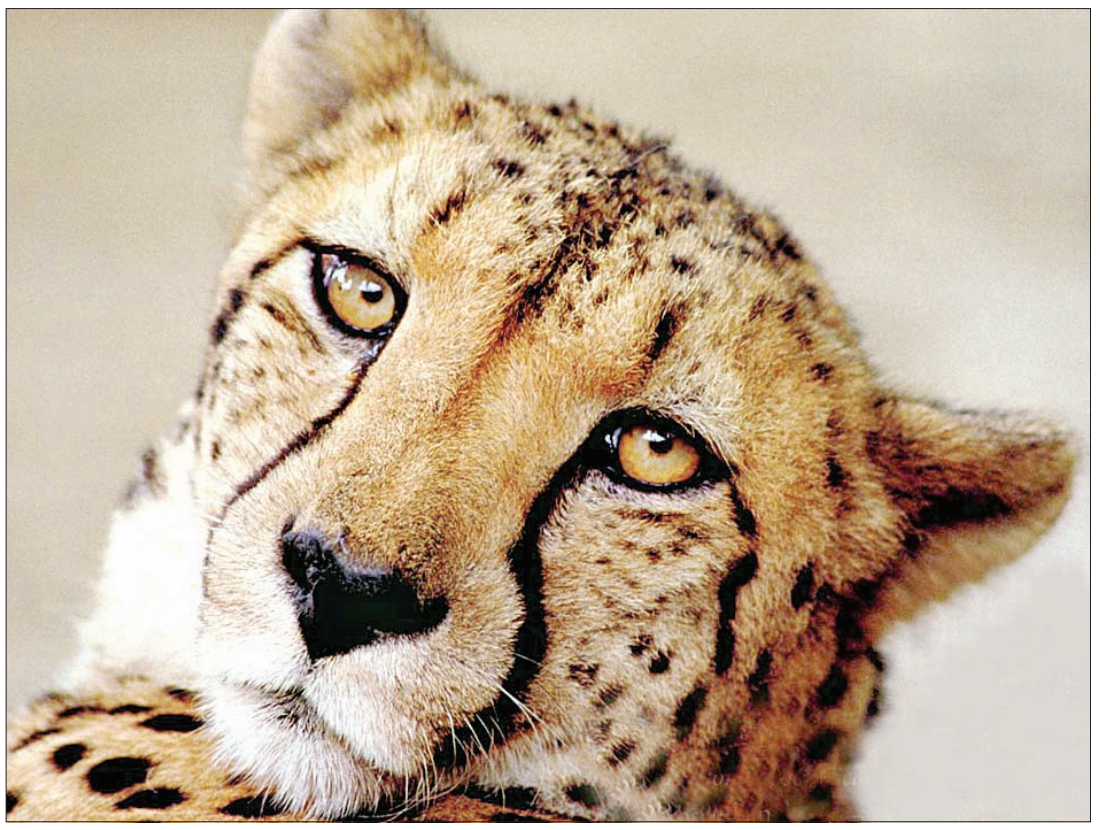

ای آدمیان! چه آن وقت که آنقدر زیاد بودیم که سلاطین حاکم بر شما ما را قلاده‌قلاده برای آموزش و اقدام به شکار به دست یوزبانان می‌سپردند و چه حال که باید روزها و ساعت‌ها دست‌تان را سایبان چشم‌تان کرده یا چشم‌هایتان را از دوربین‌کشی نابینا کنید تا ما را ببینید محتاج حمایت شما بوده‌ایم.

یادم نمی‌رود که یوز پیر ما از قرن گذشته می‌گفت: وقتی موتورهای وحشتناک نبودند، وقتی ماشین نبود چه راحت در سایه بوته تاغی می‌آرمیدیم و از فاصله کمی خوردن چای ساربان بی‌موتور و شتردار بی‌آزار را می‌نگریستیم. یاد آن دشت‌های بی‌موتور، سرزمین‌های امن، ساربانان نی‌نواز بی‌سلاح، سایه‌های بدون خون، بوته‌های سبز، آسمان فارغ از دود و آرامش دلنواز بدون صدای ناهنجار به خیر.

ای آدمیان! حال که پس از نابودی شیر و پس از آن ببر ایرانی که در هیچ کجای ایران آنها را نداریم به فکر نجات این حیوان دورافتاده کویری که تعدادمان در آسیا از دوبرابر مجموعه انگشتان دست و پای یک نفر بیشتر نیست، افتاده‌اید، حال که می‌خواهید از انقراض ما جلوگیری کنید، حال که باور کرده‌اید ما بدون حکمت نیامده‌ایم، حال که فقط به خاطر تبدیل پوست زیبایمان به پالتو گرد نیامده‌اید، من یعنی یوز به نمایندگی از یوزهای دیگر، به نمایندگی از شیرها و ببرهایی که رفته‌اند و دیگر نخواهند آمد و به نمایندگی از جانورانی که اینک من در راس هرم کمیابی آنها هستم از شما می‌خواهم به درستی حفاظتم کنید، نگهبان بیشتری در زیستگاه‌های بزرگ و پراکنده من بگمارید و آنگاه برای شناخت بهتر و بیشتر من، برای بهره‌برداری از رازهای پیچیده زیستگاه، جولانگاه، بدن و حرکت من، ایستگاه‌های مطالعاتی در حاشیه قلمروهایم دایر کنید و مطالعه و تحقیق کنید تا ببینید چرا آفریده شده‌ام، چرا غرور دارم و خجولم، چرا با آنکه قدرت دارم و در عرض چند ثانیه می‌توانم بهترین دونده‌ها را به چنگ بیاورم فقط به اندازه نیازم شکار می‌کنم و چرا برای خوردن مانده‌غذایم برنمی‌گردم و چرا نمی‌توانم تمام توله‌هایم را به ثمر برسانم و هزاران چرای دیگر و چگونه ساخته شده‌ام که با سریع‌ترین حرکت در ویراج‌های تعقیب به زمین نمی‌خورم.

از شما می‌خواهم که برای حفظ من و همه جانوران آنچه را می‌توانید به انجام برسانید.

ای آدمیزاد! خلوتی به دست آور و بر مرکز دیدگانت شو، آنگاه از دقیق‌ترین زاویه دیده‌ات گذشته‌ها را بنگر، نگریستنی عمیق، نه فقط با چشم سر که چون آدمیزاده‌ای و تو را اشرف مخلوقات گذاشته‌اند، سزد که دلت را به ایوان چشم خوانده و از مغزت نیز بخواهی تا در این گردهمایی، گذشته‌بینی، در خانه چشمت جلوس کند. آنگاه چشم‌انداز گذشته را خوب بنگر و از صحنه‌ها زود نگذر. آنجایی که نه‌تنها سرسلسله جانوران جنگل وجود دارد بلکه دار و دسته و زیردستانش برو بیایی داشته و در بیشه‌ها با خاطرجمعی قدم می‌زده و یک لحظه، همان صحنه، در همان مکان‌ها را در منظره کنونی بنگر که نه‌تنها سلطان ما بلکه اثری از دودمانش دیده نمی‌شود. سپس به صحنه و صحنه دیگری قدم گذار دورنمای ببر و وضعیت حال او را بنگر، نزدیکان ما کاراکال، گربه وحشی، پالاس، گورخر، جبیر و خود ما را ببین. رنگ و زیبایی آفتاب آن زمان و حالت کنونی‌اش را در کنار زرده تخم‌مرغ محلی و نوع ماشینی‌اش قرار بده و آن دو را مقایسه کن. به شفافی سپیده‌دمان بنگر، به سایه‌های سرد گرمای تابستان زیر درختان مقاوم کویری آن زمان نگاه کن و به سایه‌های کناره رودخانه‌های بی‌روحی برگرد که انگار با زغال کاروان‌کش رنگ‌شان زده‌ای.

بگو ببینم ای آدمیزاد! چرا سلطان ما را بردی، چرا ببر زیبای ما را چنان کردی و چرا ما را و زیستگاه‌های ما را چنین کردی تا تعداد چندهزاره ما فقط همین که می‌بینی باشیم؟ ای انسان سوگندت می‌دهیم به آفریدگار، به زمین و به سایه‌های قشنگ گذشته، به درختان زیبا، به رنگ‌های قشنگ پرندگان، به زمان‌های بدون موتور، به فضاهای بدون آلودگی، به تعادل، به آب‌ها و خاک‌های پاک، به طبیعت گذشته، به سرزمین، به آسیا و به کره زمین که مرا دریاب، گله‌های قوچ و میش و جبیر و خرگوش و همه گونه‌های جانوری و گیاهی را قدر بدان و برای ما نگهبانان زیادی بگمار، آنگاه تحقیق و تبلیغ درباره ما را در بین همه نفراتت آنقدر زیاد کن تا آنهایی که ما را نمی‌شناسند، بشناسند و ما را مزاحم ندانند و فقط در اندیشه تهیه پالتو از پوست‌مان خیره نگاهمان نکنند.

***محیط‌بان و رئیس بازنشسته اداره حفاظت محیط زیست طبس**

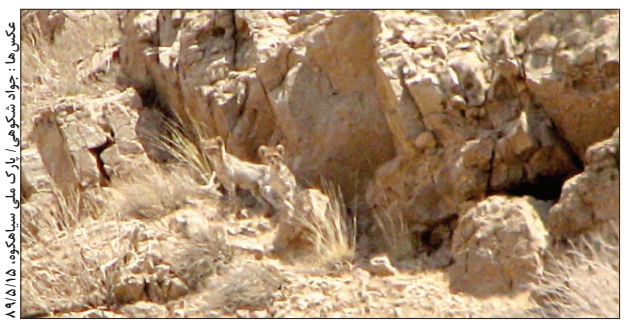

عکس‌ها: جواد شکوهی/ پارک ملی سیاهکوه، ۸۹/۵/۱۵

اظهارنظر روز

محسن تیزهوش

پیشروی آتش؛ عقب‌نشینی جنگل

در پنج ماه نخست امسال، جنگل‌های ایران، طبیعی و غیرطبیعی، تخریب‌های گسترده‌ای را تجربه کردند و در این بین سهم جنگل‌های زاگرس بیش از جنگل‌های شمال بود به طوری که تقی ایروانی فرمانده یگان حفاظت جنگل‌های کشور از بحرانی بودن وضعیت جنگل‌های خارج از شمال و رشد صد درصدی حریق در سطح و در تعداد دفعات به نسبت سال گذشته خبر داد. وی با بیان این مطلب که پیش‌بینی آتش‌سوزی در مناطق جنگلی با توجه به گرمای امسال را می‌کردیم، گفت: ماموران ما هم با آگاهی از این وضعیت، تمامی امکانات را برای مقابله با حریق بسیج کردند. البته شاید منظور از امکانات همان هلی‌بورد کردن افراد به مناطق یا استفاده از ابزارهای بسیار پیشرفته برای مهار آتش باشد؛ همان امکاناتی که برای یافتن‌شان باید درخواست کمک کرد و در آخر هم با دست خالی مهار آتش را جشن گرفت!

جنگل‌های ایران در بین ۱۵۶ کشور جهان در پله چهل و پنجم قرار گرفته‌اند؛ رتبه‌ای که با روند کنونی تخریب‌ها رو به سراشیبی بیشتری خواهد نهاد. در ماه‌های گذشته مناطق جنگلی و مرتعی استان‌های زاگرس‌نشین بارها طعمه حریق شدند تا با از بین رفتن زیستگاه‌های ارزشمندی همچون بلوط، آسیب‌های فراوانی به تنوع زیستی ایران تحمیل شود. استان‌های لرستان، خوزستان، کردستان، کرمان، کرمانشاه و کهگیلویه و بویراحمد قسمتی از مناطق جنگلی و مرتعی خود را به علت آتش‌سوزی‌هایی که عمدتاً عمدی بودند، از دست دادند.

مناطق حفاظت‌شده اشترانکوه و سفیدکوه در استان لرستان در فاصله‌هایی نزدیک به هم بارها طعمه حریق شدند و علت و میزان خسارات وارده این آتش‌سوزی‌ها هنوز هم در یکسری احتمالات به سر می‌برد. «بازگیر» مدیرکل محیط زیست استان لرستان با بیان این مطلب که در جریان این آتش‌سوزی‌ها فرستادن افراد به مناطق بسیار سخت است، می‌گوید: به دلیل کمبود امکانات، برای مهار آتش از استان‌های همجوار درخواست کمک کرده بودیم. وی در مورد علت آتش‌سوزی‌های یک ماه گذشته طبیعت لرستان احتمال داد که اختلافات بین عشایر منطقه می‌تواند عامل این حوادث باشد که البته در این رابطه هنوز هم نمی‌توان با اطمینان قضاوت کرد.

در طول سال‌های گذشته شمار آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌ها و مراتع استان کردستان کم بوده و بیشتر آتش‌سوزی‌ها هم بر اثر سهل‌انگاری مردم و بهره‌برداران به وقوع می‌پیوست، ولی در سال جاری و بر اساس گفته مسوولان و متولیان، شمار آتش‌سوزی‌های عمدی در این استان افزایش یافته و تاکنون افراد زیادی هم در این رابطه توسط مراجع قضایی تحت تعقیب قرار گرفته‌اند که با توجه به این شرایط تهدید جدی در کمین مراتع و جنگل‌های کردستان نشسته است.

منابع طبیعی استان کرمان هم از گزند آتش در امان نماندند و بروز آتش‌سوزی در مهم‌ترین زیستگاه جانوری شرق کرمان ادامه حیات حیوانات منطقه را به خطر انداخت. گرمای شدید هوا دلیل اصلی این آتش‌سوزی اعلام شد؛ حادثه‌ای که با حضور به موقع آتش‌نشانی و همکاری بومیان منطقه کنترل شد اما نتیجه آن نابودی نیم هکتار از مزارع و نیزارها و درختان مهم‌ترین زیستگاه حیوانات، آن هم در کویر بی‌آب و علف کرمان شد.

شهرستان اندیکا در استان خوزستان نام منطقه دیگری بود که در ماه‌های گذشته بر اثر آتش‌سوزی، جنگل‌های باارزش خود را از دست داد. درختان بلوط و بنه این شهرستان در یک ماه گذشته بارها آتش گرفتند و مدیرکل منابع طبیعی استان خوزستان در مورد علت این حوادث گفت: خوزستان یک فصل پرباران را پشت سر گذاشته به همین علت علوفه و علف‌های فراوانی زیر درختان و در جنگل‌ها رشد کرده است ولی به علت گرمای شدید این روزهای استان این علوفه‌ها و علف‌ها خشک شده و مستعد آتش‌سوزی هستند و در برخی موارد حتی بر اثر تابش نور خورشید هم آتش می‌گیرند. مناطق مرزی استان کرمانشاه و جنگل‌های مشرف به شهرستان یاسوج واقع در استان کهگیلویه و بویراحمد نیز مناطق دیگری بودند که در ماه‌های نخستین سال ۸۹ درگیر آتش‌سوزی‌های گسترده شدند.

روسیه نیز در دو هفته گذشته جنگل‌های خود را در میان آتش دید؛ آتشی که بیش از ۱۵ میلیارد دلار خسارت به اقتصاد روسیه تحمیل کرد و در درازمدت نیز آثار این خسارت‌ها خود را بیشتر نشان خواهد داد. این در حالی است که برای مهار این آتش‌سوزی ۳۰۰ هزار مامور آتش‌نشانی، نیروهای نظامی و داوطلب داخلی و خارجی تلاش کردند، اما تاکنون موفق به کنترل آتش نشده‌اند.

عدم مدیریت صحیح و کارشناسانه در حوزه جنگل‌ها، کمبود امکانات حفاظتی، حضور شرکت‌های خصوصی بهره‌بردار و بیرون رفتن جنگل‌نشینان از جنگل، مهم‌ترین دلایل عقب‌نشینی جنگل‌های ایران در سال‌های اخیر است. در ماه‌های نخست سال ۸۹ تاثیرگذارترین علت از بین رفتن جنگل‌های زاگرس، حریق‌های عمدی آن هم به علت‌های مختلف بوده است.

این در حالی است که برخی از استان‌های غرب کشور هنوز هم از نبود بالگرد محروم هستند.

سودوکو شماره ۳۲

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

قانون‌های حل جدول سودکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				8	4			
2	4							3
5			9			4		
6	9					5		
8			1		5			2
		5					6	7
		2			7			5
3							8	9
			2	9				

حل سودوکو شماره ۳۱

4	1	2	5	3	7	6	9	8
6	5	7	9	2	8	3	4	1
9	3	8	6	4	1	2	7	5
7	2	1	4	9	5	8	6	3
5	4	6	7	8	3	1	2	9
3	8	9	2	1	6	7	5	4
1	9	4	3	6	2	5	8	7
8	6	5	1	7	9	4	3	2
2	7	3	8	5	4	9	1	6

جدول شماره ۱۰۲۳

افقی

۱- ترافیک سنگین- آخور ۲- باهوش- جلاد استالین- آینده، مستقبل ۳- بدون تردید- خودخواهی- گلابی ۴- سلام- نژاد ایرانی- ضمیر عربی ۵- مورب- کاشف میکروب طاعون- نام سوره چهاردهم ۶- کلمه‌ای برای تفصیل کلام- تهمت- جاری شدن شکم ۷- نه سرد و نه گرم- واحد شمارش چهارپا- باغی از غنائم جنگی که رسول اکرم به فاطمه (س) بخشید ۸- رودی در خوزستان- معلم دانشگاهی ۹- صندوقچه- قطار- حیوانی با پوست قیمتی و پوزه دراز ۱۰- نویسنده انگلیسی کتاب حماقت‌المایر- پافشاری بیش از حد- خزنده گزنده ۱۱- از مقاطع تحصیلی- مقوای نازک- بانوی عرب ۱۲- پول کشور ایتالیا- یکی از باشگاه‌های فرانسوی- گاز تبلیغاتی ۱۳- شبی در آذرماه- پرتلاطم- ضربه‌ای در بدمینتون ۱۴- نوعی شیمی- صبر زرد- مشک خالص ۱۵- داروی تزریقی- نیکبخت.

عمودی

۱- تحلیل روحی – عقب‌مانده ذهنی ۲- عشیره، طایفه- جنگ عایشه علیه حضرت علی(ع)- سبد نسبتاً بزرگ و گشاد ۳- پیشوای مذهبی زرتشتی- عقیده‌ها- شهر و بندری زیبا در هلند ۴- پیل الکتریکی- ماه دوم تابستان- رشته‌کوه‌های عظیم اروپای غربی در شمال ایتالیا و فاصله میان فرانسه از سوئیس و آلمان ۵- هلهله شادی- زگیل- از اقمار سیاره مشتری ۶- خرس فلکی- کد یمین- خاطر ۷- سیم ایمن‌کننده لوازم الکتریکی- سرشت- محل نمایش فیلم ۸- نامی برای آقایان ایرانی و نام رودخانه‌ای در ایران- پایه- زمینه و موضوع- از دانشمندان قدیمی هندسه و نجوم ۹- پافشاری- مرکز استان مرکزی- گونه، قسم ۱۰- شک و گمان- نوعی غذا- یازده ۱۱- پسوند شباهت- دوستی خالص- نان خردشده در آبگوشت ۱۲- هشتمین حرف الفبای یونانی- معتبرترین جایزه سینمایی- از کتب مقدس آسمانی ۱۳- مسیر تباهی و گمراهی- تله- پشیمان ۱۴- پایه، اساس- کرمی بسیار بدبو همچون شپش ولی بزرگ‌تر که خون می‌خورد- کشور مبارک ۱۵- سبب‌ها، علت‌ها- شهری در آلمان.

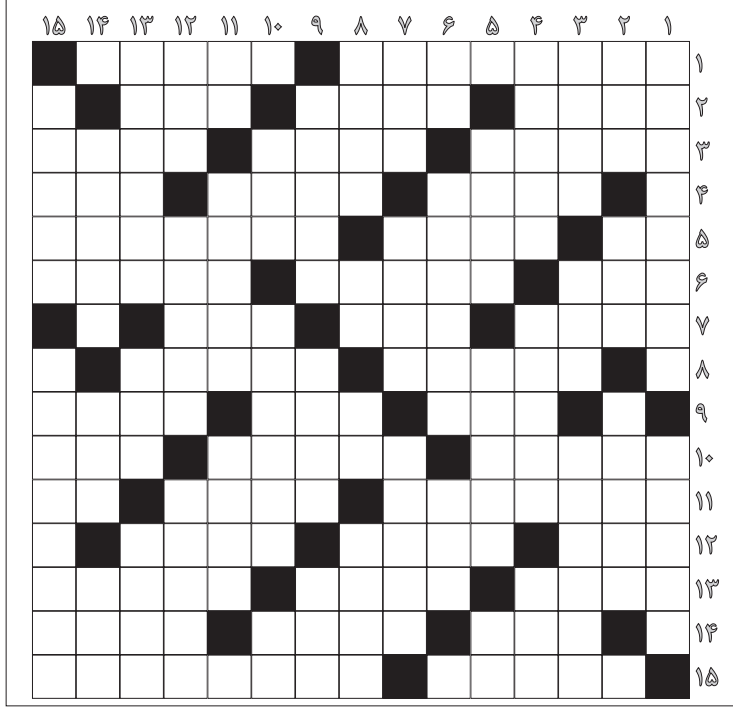
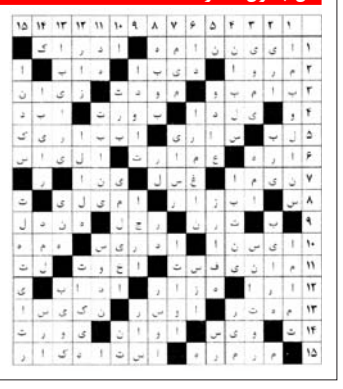
حل جدول شماره ۱۰۲۲